T.B.M.M. - YENİ YOL
Grup Başkanlığı
Tarih : 05.11.2026
Sayı : 1635

52844

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 5.11.2026

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Çakmak gazı olarak bilinen bütan gazı, düşük maliyetli ve kolay erişilebilir olması nedeniyle özellikle çocuklar ve gençler arasında kötüye kullanılabilen uçucu maddeler arasında yer almaktadır. Bu ürünlerin ticari amaçla yaygın biçimde satışa sunulması, çocukların erişiminin engellenmesi ve kötüye kullanımın önlenmesi bakımından etkili bir piyasa denetimini zorunlu kılmaktadır.

5898 sayılı Uçucu Maddelerin Zararlarından İnsan Sağlığının Korunmasına Dair Kanun'un 2018 yılında 7148 sayılı Kanun ile değiştirilen 1'inci maddesinde çakmak gazı açıkça kanun kapsamına alınmıştır. Kanun kapsamında çocuklara satış ve verme yasağı getirilmiş, çocukların kullanabilme ihtimali bulunan durumlarda yetişkinlere de satış yapılmasının önlenmesi öngörülmüş ve ürün ambalajlarında görünür sağlık uyarıları bulunması hükme bağlanmıştır.

Ancak çakmak gazının market, büfe ve benzeri satış noktalarından kolaylıkla temin edilebildiğine ilişkin kamuoyuna yansıyan olaylar, mevcut düzenlemelerin uygulanması ve ürünlerin piyasaya arzından satışına kadar uzanan sürecin denetlenmesi konusunda soru işaretleri oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1- 2021-2026 yılları arasında çakmak gazı ve yeniden dolum tüplerinin piyasaya arzı, satışı ve tüketici güvenliği bakımından Bakanlığınız tarafından kaç denetim gerçekleştirilmiştir? 2- Aynı dönemde çakmak gazı satışına ilişkin mevzuata aykırılık nedeniyle kaç işletme hakkında idari yaptırım uygulanmıştır ve uygulanan yaptırımların yıllara ve illere göre dağılımı nasıldır?

3- Çakmak gazı tüplerinin dış ve iç ambalajlarında bulunması gereken sağlık uyarılarının, çocuklara verilemeyeceğine ilişkin ibarelerin ve gerekli görsel işaretlerin mevzuata uygunluğu denetlenmekte midir?

4- Çakmak gazı satışında 18 yaşından küçüklere satış yapılmasını engelleyecek yaş doğrulama mekanizmalarının uygulanması konusunda işletmelere yönelik bir düzenleme veya denetim standardı bulunmakta mıdır?

5- Çakmak gazı ve yeniden dolum tüplerinin market, büfe, internet üzerinden satış platformları ve diğer ticari kanallarda satışına ilişkin özel bir piyasa gözetimi ve denetimi yürütülmekte midir?

6- Çakmak gazı tüplerinin yeniden dolumu ve dolum hizmeti sunan işletmelerin faaliyetleri hangi mevzuat çerçevesinde denetlenmektedir ve bu konuda 2021-2026 yılları arasında kaç işletme denetlenmiştir?

7- Çakmak gazının kötüye kullanımını kolaylaştırabilecek ürün sunumu, ambalajlama, satış miktarı veya satış yöntemi gibi hususlarda tüketicinin ve özellikle çocukların korunması amacıyla ilave düzenleme yapılması değerlendirilmektedir?

8- Çakmak gazının çocuklara satışının önlenmesi ve ürünlerin güvenli biçimde piyasaya sunulmasının sağlanması amacıyla Bakanlığınızın diğer ilgili kamu kurumlarıyla yürüttüğü ortak bir denetim veya eylem planı bulunmakta mıdır?